

Ulaganje za bolju budućnost

5 smjernica za
bolje upravljanje
vašom štednjom

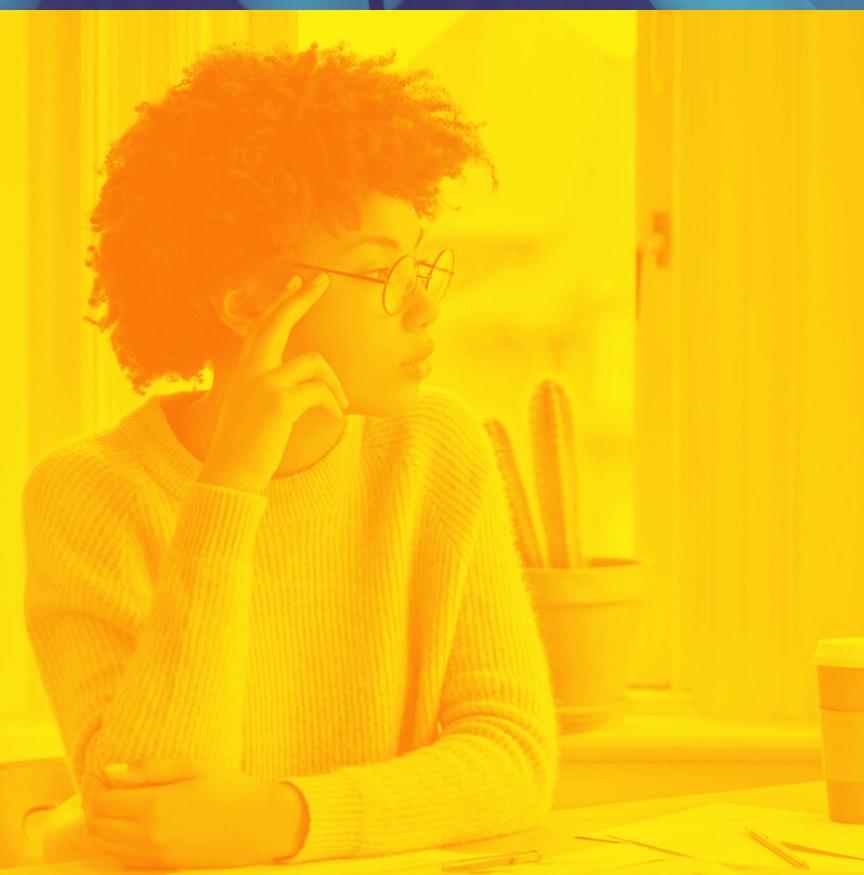
01

02

03

04

05

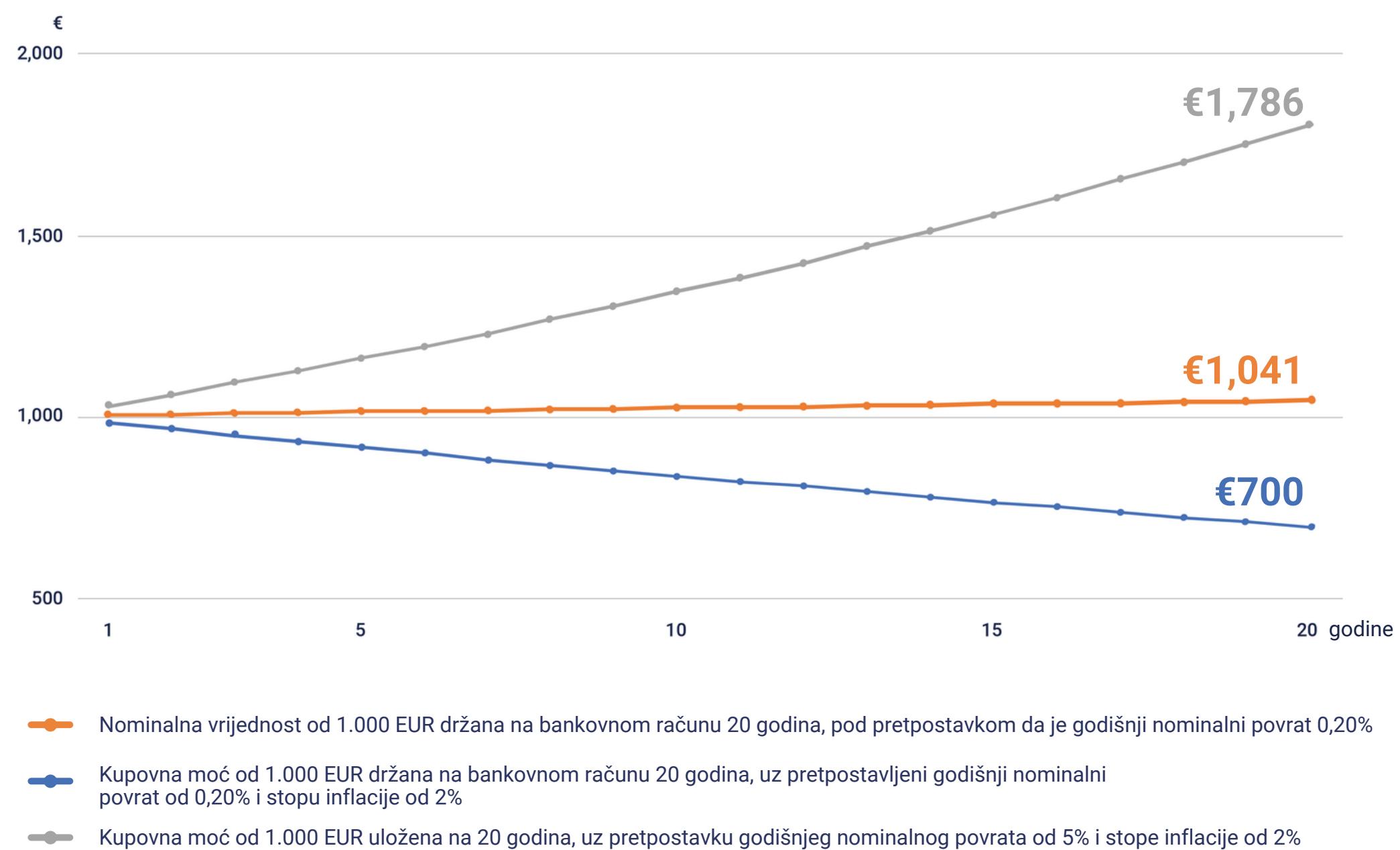
Štednja je ...
odvajanje novca na
stranu

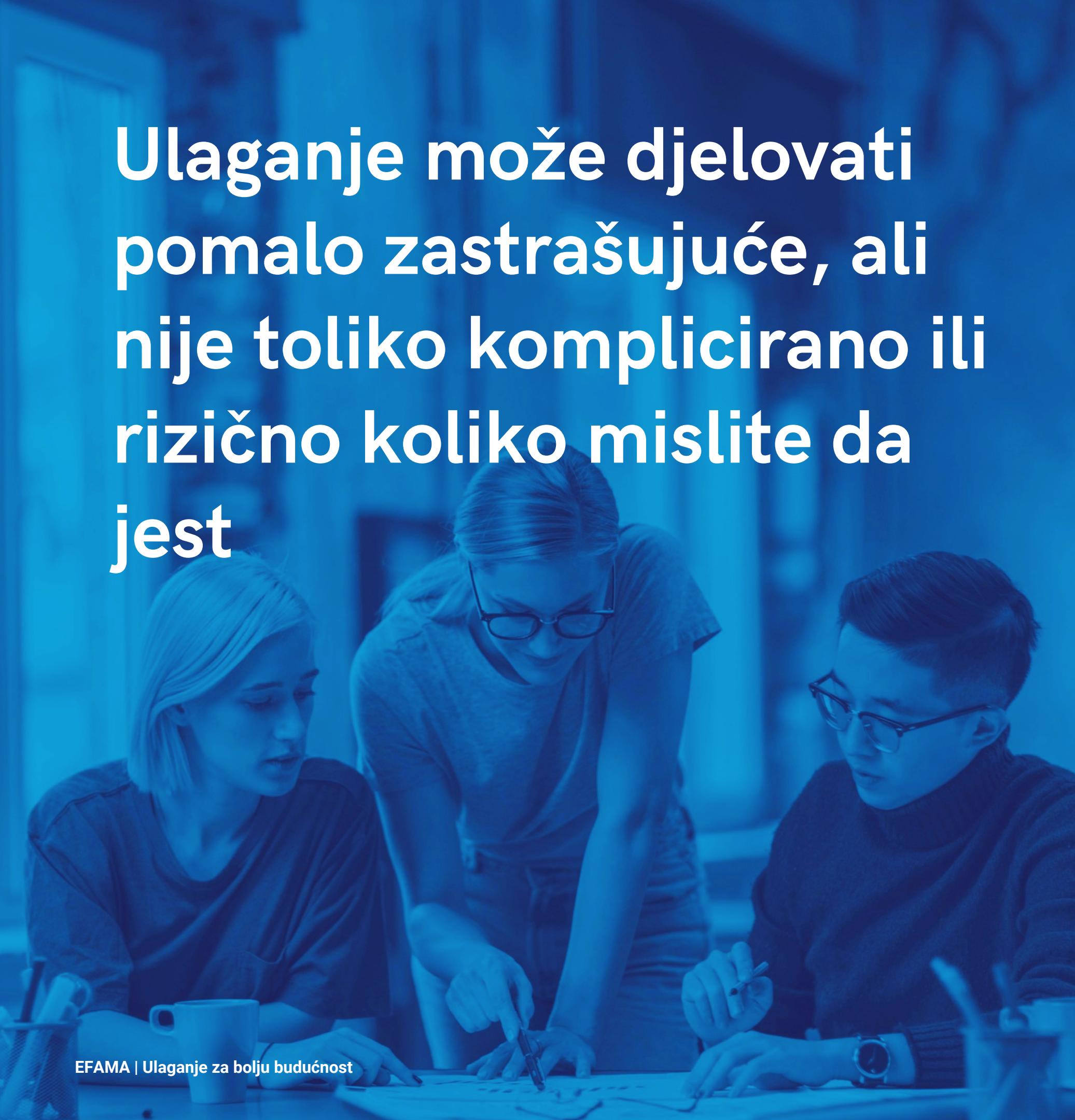
Ulaganje je ...
kad novac radi za vas
i raste

Štednja na bankovnom računu danas zapravo gubi vrijednost

Stavljanjem dijela štednje u ulagateljske proizvode
možete nadmašiti inflaciju

- 1.000€ na bankovnom računu danas daje kamatu od oko samo 2€ (0,2%) godišnje
- Ako ostavite 1.000€ na tom računu, nakon 20 godina možete podignuti svojih 1.000€ ali će vrijediti samo 700€ u današnjem novcu, zbog inflacije
- Zbog inflacije vaš novac iz godine u godinu vrijedi manje
- Ali ulaganjem 1.000€ u ulagateljski proizvod koji generira prosječnu realnu stopu povrata od 3%, za 20 godina donio bi 1.786€ u današnjem novcu.
Pogledajte!

**Ulaganje može djelovati
pomalo zastrašujuće, ali
nije toliko komplikirano ili
rizično koliko mislite da
jest**

Slijedite li neke jednostavne
smjernice, svatko tko štedi može
postati ulagatelj.

**Evo što
možete
učiniti**

Smjernica#

01

Odredite budžet

Smjernica#

02

Počnite ulagati što prije, pa makar i male iznose

Smjernica#

03

Naučite kako procijeniti rizik

Smjernica#

04

Ne držite sva jaja u istoj košari

Smjernica#

05

Krenite

Odredite budžet

Započnite tako što ćete izračunati koliko možete uštedjeti, po mogućnosti svaki mjesec.

Smjernica

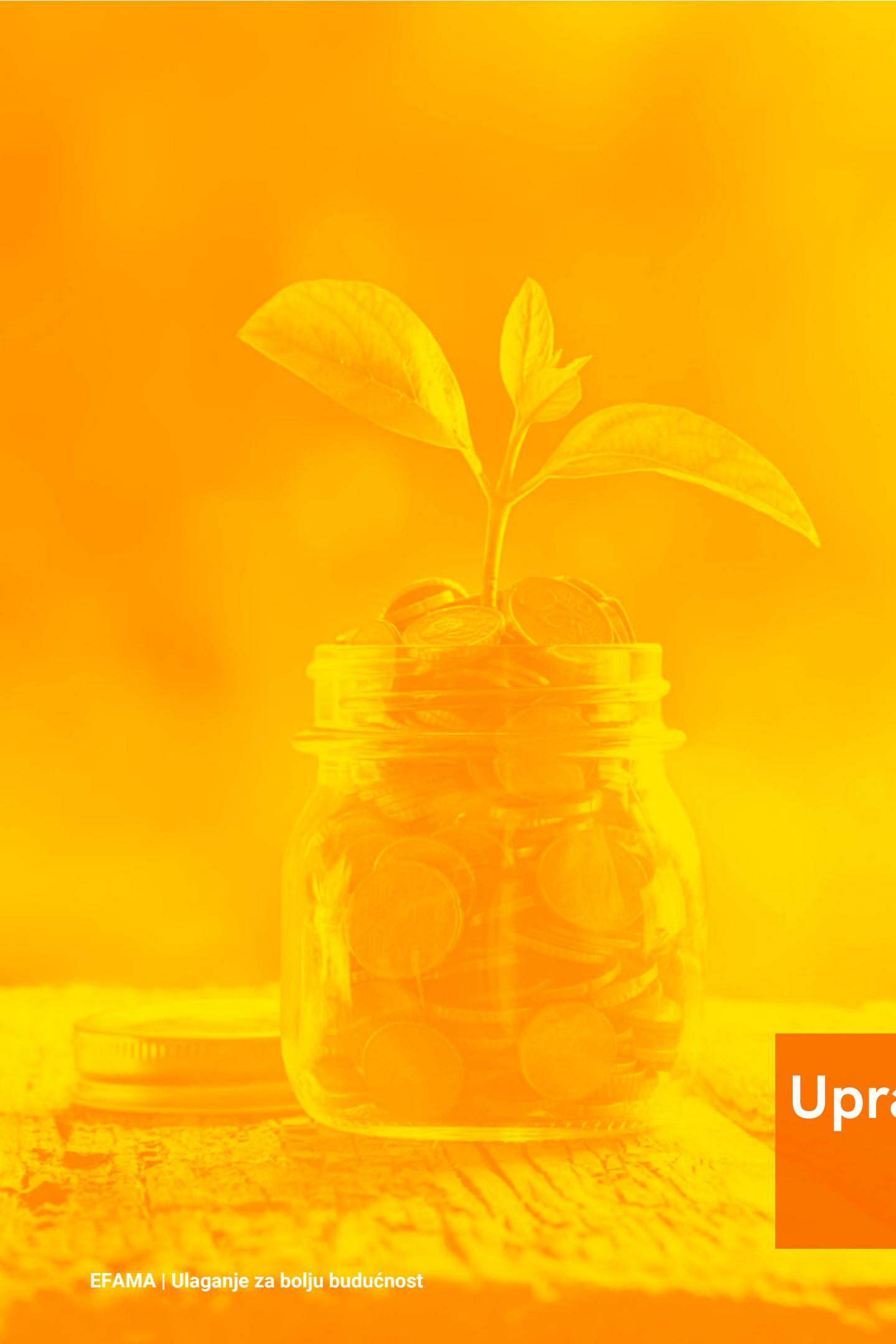
01

Odredite
budžet

Utvrđite svoje:

- **Prihode:** plaća
- **Osnovne troškove:** najamnina ili rata stambenog kredita, gorivo i el. energija, hrana, osiguranje, čuvanje djece, porezi, (sve rate otplate) - fiksni troškovi
- **Ostale troškove:** npr. slobodno vrijeme, godišnji odmor (putovanja), odjeća, izlasci - varijabilni troškovi

$$\text{PRIHOD} - \text{POTROŠNJA} = \text{ŠTEDNJA}$$

Da bi se utvrdio budžet za ulaganje dobro je prvo razmisliti o **tri vrste štednje**:

#1
Za crne dane

Sigurna i lako dostupna kako biste se lakše nosili s nepredviđenim događajima, kao što su gubitak posla ili hitni kućni popravci +/- iznos 3-6 mjesечnih plaća

#2
Za ostvarenje cilja

Za financiranje važnih događaja u životu i ciljeva kao što su kupnja stana/kuće, obrazovanje djece, kupnja automobila, putovanje (odmor) iz snova

#3
Za mirovinu

Za nadopunjavanje buduće državne mirovine, koja će biti niža nego što su današnje mirovine

Upravo štednju za ostvarenje vaših ciljeva i za mirovinu možete uložiti kako bi vaš novac radio za vas

A photograph of two young women smiling and laughing. One woman has dark curly hair and is wearing headphones around her neck. The other woman has long blonde hair and is wearing glasses. They are standing in a room with a whiteboard in the background.

Počnite ulagati što
prije, pa makar i
male iznose

*“Danas netko sjedi u hladu jer je netko drugi
davno zasadio drvo.”*

-Warren Buffet-

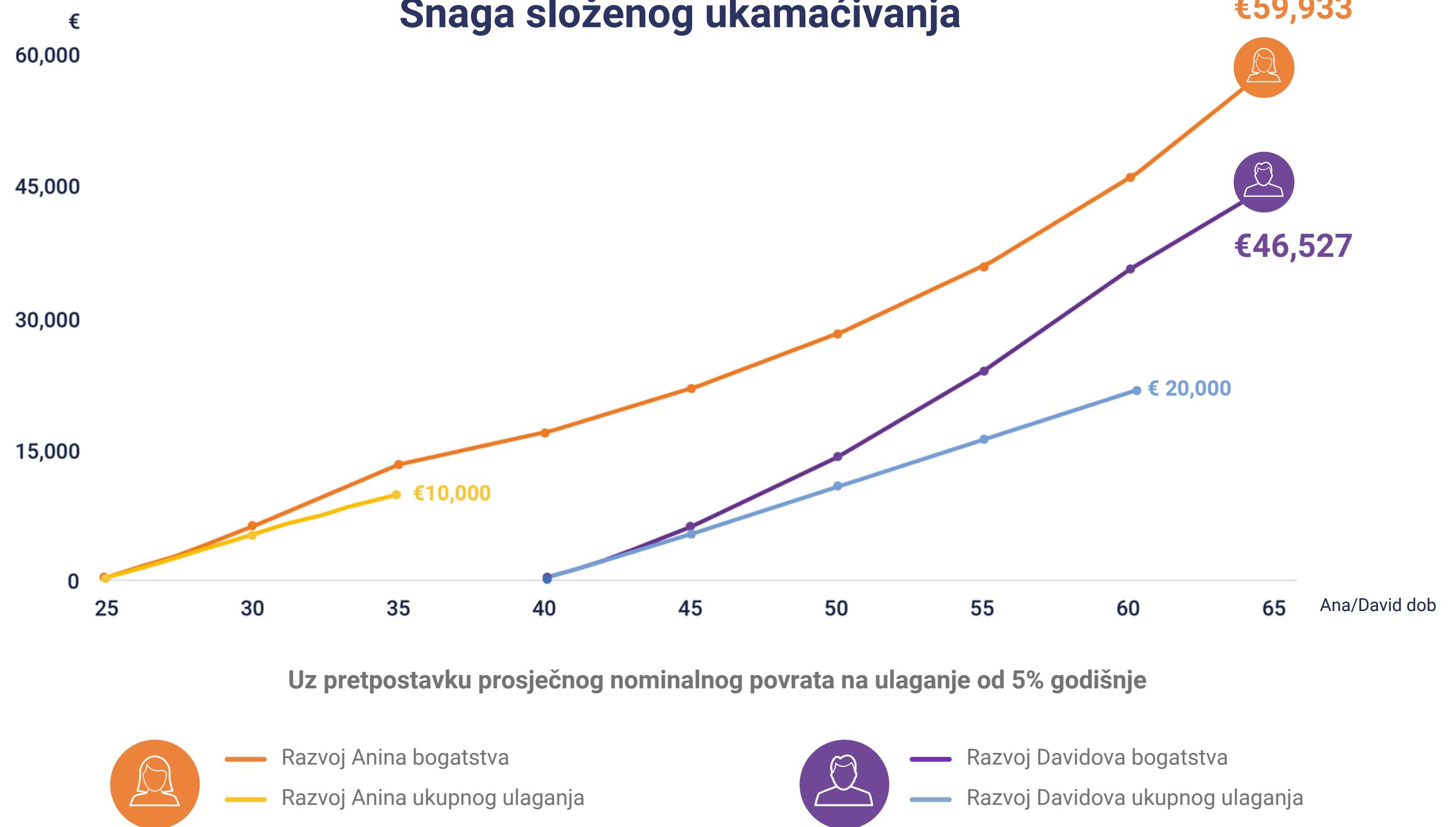
Smjernica # 02

Počnite ulagati
što prije, pa
barem i male
iznose

Rano i redovito ulaganje ključno je kako bi vaš novac rastao tijekom dugog razdoblja

- Što prije počnete, veći je potencijal zarade
- **Trajanje ulaganja snažnije utječe na rast vašeg novca nego iznos ulaganja, zahvaljujući snazi složenog ukamaćivanja**
- Složeno ukamaćivanje znači da dvostruko zarađujete – na iznos koji ste uložili, ali i na kamati koju generira
- Rani početak također omogućuje dodatnu edukaciju u vezi s financijskim tržištima i ulagateljskim proizvodima
- Možete odabrati ulagateljske proizvode koji imaju pozitivan utjecaj na društvo i/ili okoliš
- Ako još niste počeli ulagati, ne brinite se – nikad nije kasno početi

Snaga složenog ukamaćivanja

Prema istraživanju Credit Suisse Research Institute u suradnji s London Business Schoolom, generacija baby boomera profitirala je od analizirane godišnje realne stope povrata na mješoviti portfelj (70% dionice, 30% obveznice) od 6,4%. Očekuje se da će očekivana stopa povrata na takav portfelj pasti na oko 3% u idućim desetljećima, odnosno oko 5% nominalno.

ANA

- Ulaže 1.000€ svake godine tijekom razdoblja od 10 godina
- počela u dobi od 25 godina
- završava sa 59.933€ u dobi od 65 godina

DAVID

- Ulaže 1.000€ svake godine tijekom razdoblja od 20 godina
- počeo u dobi od 40 godina
- završava sa 46.527€ u dobi od 65 godina

Ana započinje prije,
ukupno ulaže manje, ali
zarađuje više nego
David.

Naučite kako procijeniti rizik

“Najveći rizik je ne riskirati”

-Mark Zuckerberg-

Naučite kako
procijeniti rizik

Nekoliko važnih načela koje treba poštovati...

- **Što je duže razdoblje ulaganja, više rizika možete preuzeti.** Ako ste mladi i ulažete za mirovinu, možete podnijeti veći rizik
- **Uravnotežite svoja ulaganja između rizičnijih (veći prinos) i sigurnijih (manji prinos) ulaganja** ako želite kupiti stan/kuću u kratkom roku, tj. u sljedećih 5 godina
- **Ostanite smirenji kad tržište pada.** Iskustvo pokazuje da je važno ostati smiren i vjeran svom ulagateljskom cilju te čekati da se tržište oporavi.
- **NE POKUŠAVAJTE** predvidjeti kretanja na tržištu kapitala
- **Umjesto toga fokusirajte se na dugoročne ulagačke strategije**

Smjernica #

04

Ne držite sva jaja u
istoj košari

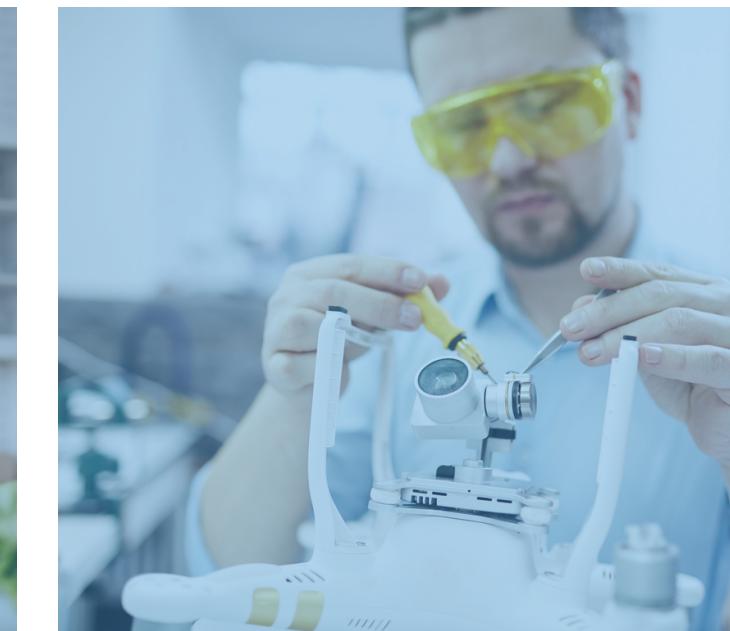

Smjernica

4

Ne držite sva
jaja u istoj
košari

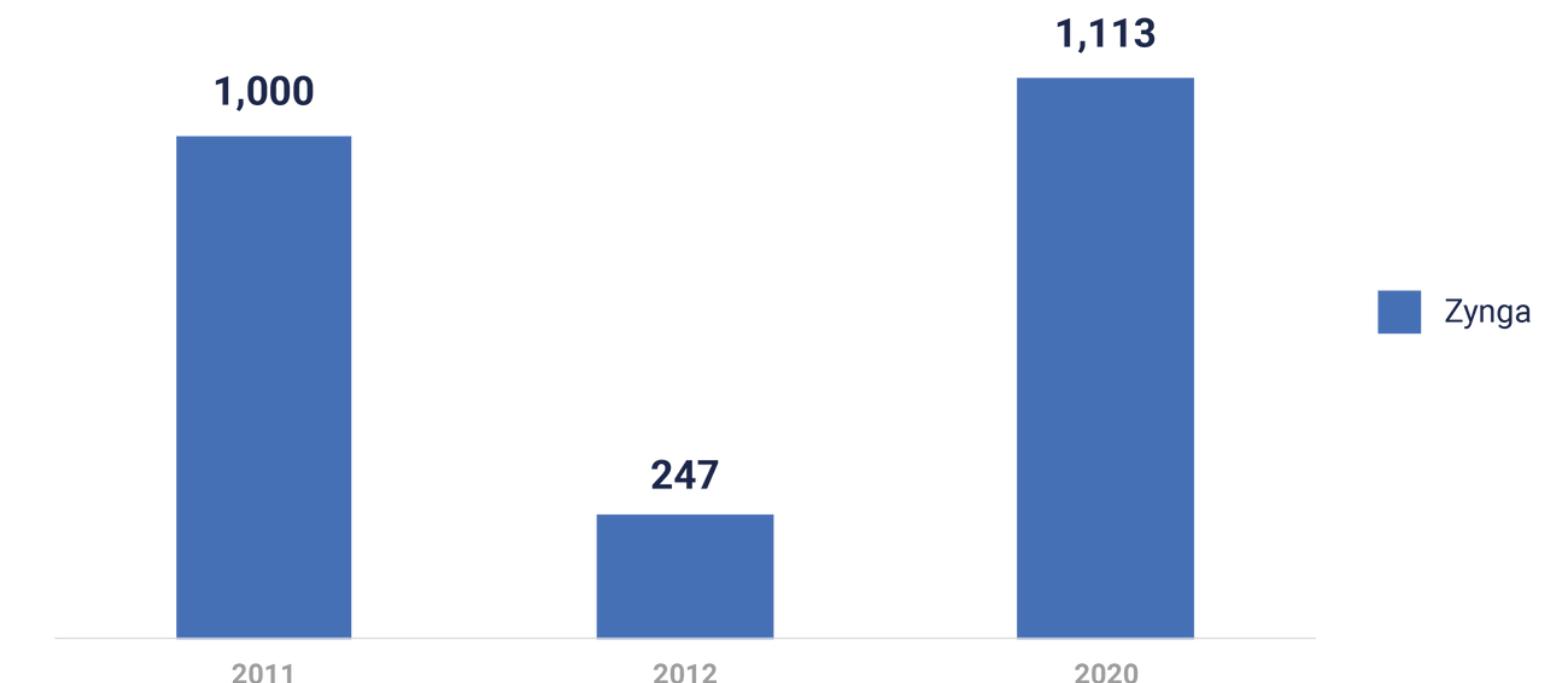
- **Rasporedite rizik ulazući u više** od jednog oblika ulaganja
- **Diversificirajte svoja ulaganja** između različitih proizvoda, tvrtki, sektora, zemalja...
- **Razmislite o ulaganju u investicijski fond**, makar malog iznosa
- **Investicijski fond** prikuplja "bazen" novčanih sredstava od tisuća štediša i ulaže ih u proizvode kako bi rasporedili vaš rizik. Njima **upravljaju stručni fond menadžeri** čiji je posao osigurati nastavak rasta vašeg novca

Moć diversifikacije

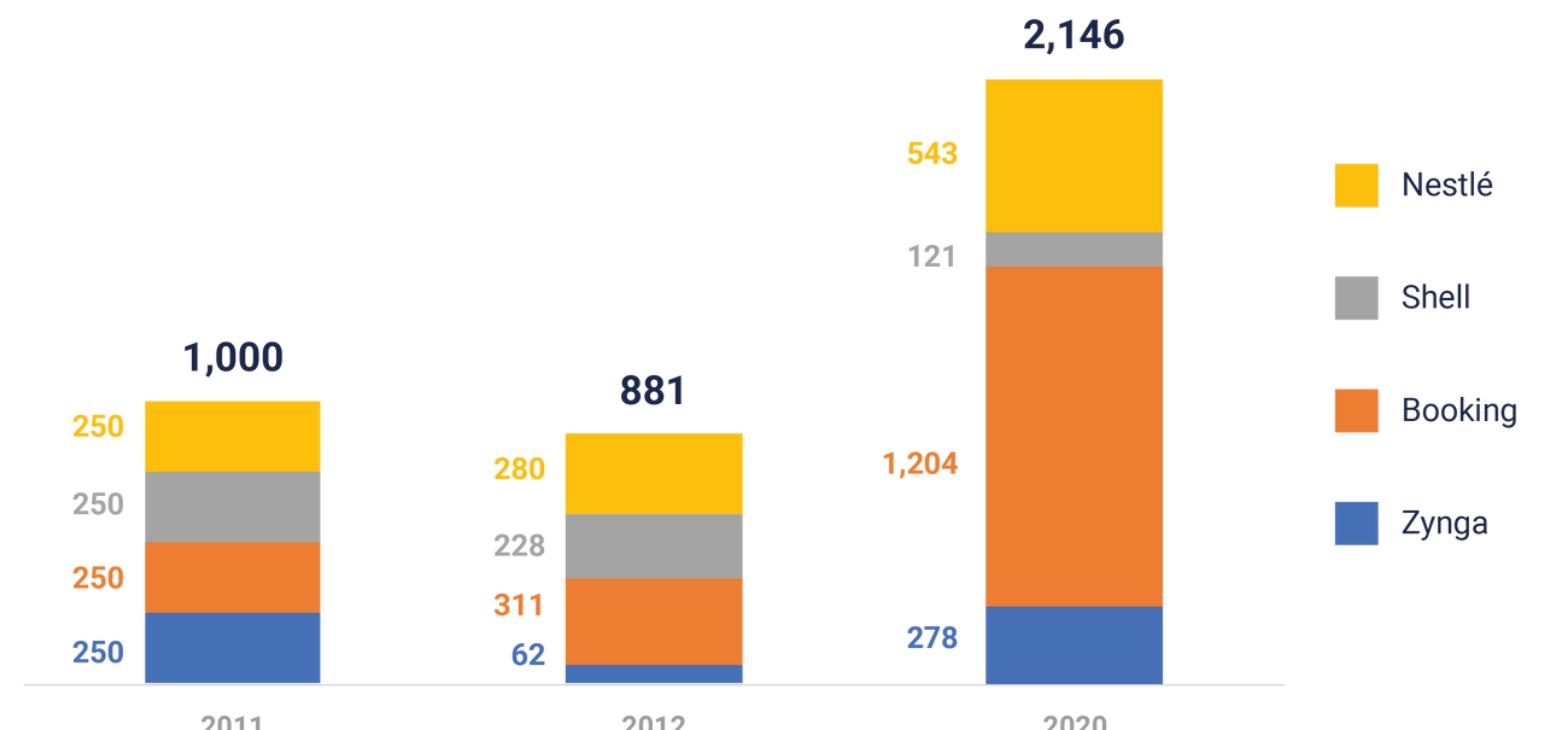
- Ljudi koji su uložili 1.000€ u dionice Zynga-e u prosincu 2011. imali su 247€ na kraju 2012., tj. izgubili su 75%
- Oni koji su diversificirali svoja ulaganja na četiri dionice (npr. Zynga, Nestlé, Shell, Booking.com) izgubili su samo 12%
- Do kraja 2020. dionice Zynga-e vrijedile su 11% više nego u 2011., ali diversificirani portfelj generirao je ukupni povrat od 115%, unatoč velikom gubitku na dionicama Shell-a

Portfelj koji nije diversificiran
(EUR na kraju godine)

vs

Diversificirani portfelj
(EUR na kraju godine)

Smjernica #

05

Krenite

Smjernica

5

Krenite

Jednom kad ste odlučili **koliko** ćete uložiti i **koliko rizika** ste spremni podnijeti, imate različite mogućnosti za početak:

- **Otvorite račun na online ulagačkoj platformi.** One nude alate za kupnju i prodaju dionica, obveznica i fondova te mogu ponuditi automatizirane savjete
- **Potražite financijskog savjetnika** za osobni razgovor (vaše okolnosti, etički i drugi ciljevi, izvedba različitih ulagačkih proizvoda itd.)
- **Posjetite lokalnu banku (banke) ili distributera(e) osiguranja**, ili njihove web stranice
- Provjerite poznate **investicijske/financijske stručnjake** na društvenim mrežama i podcastima
- **Pripremite** se dobro za svaki sastanak i **postavite mnoštvo pitanja**

Važna pitanja koja treba postaviti prije ulaganja...

Ciljevi: Hoće li ovo ulaganje zadovoljiti moje financijske i održive/etičke ulagačke ciljeve?

Rizik: Koliko mogu izgubiti?

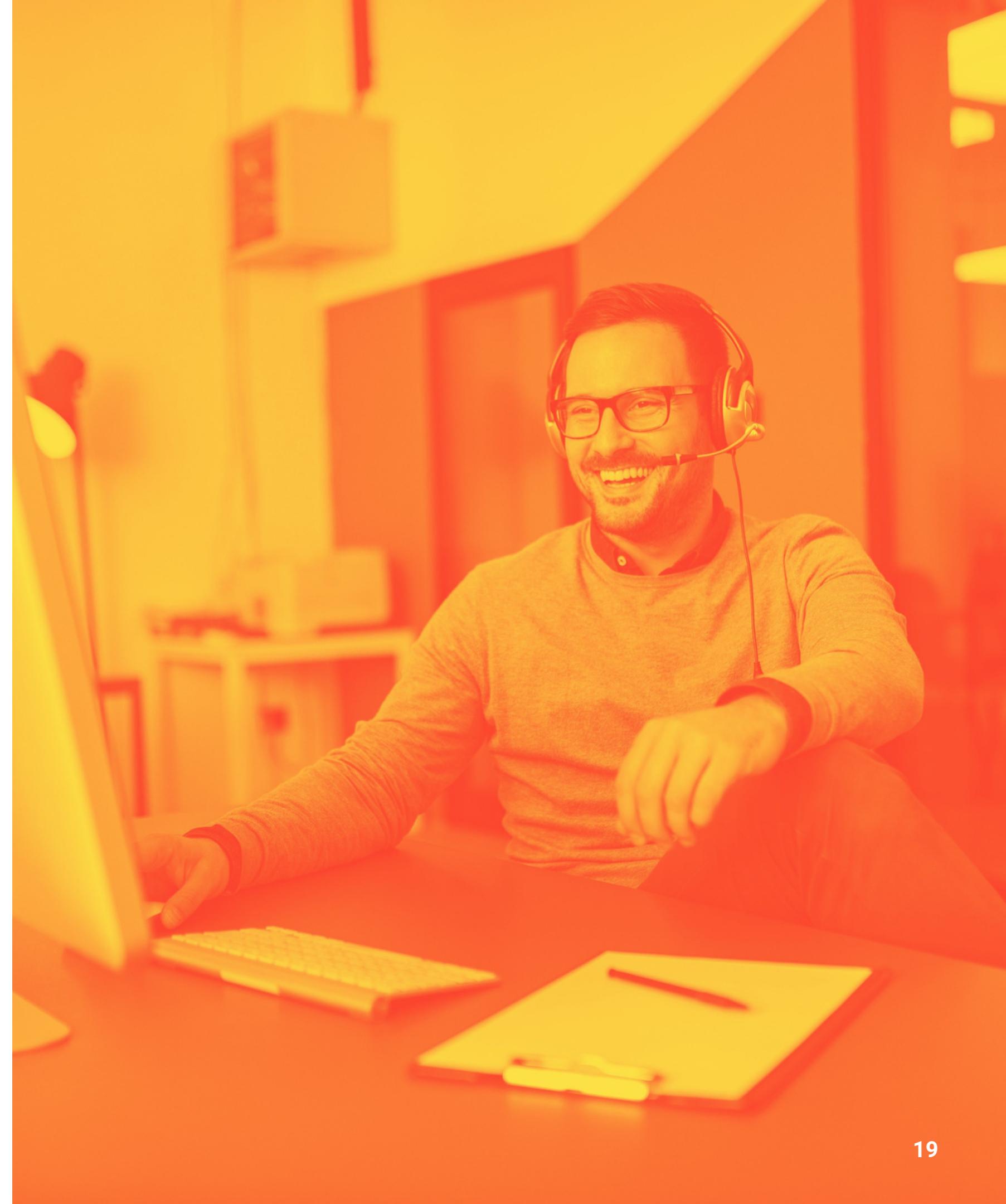
Nagrada: Kakvim se ovaj proizvod pokazao tijekom vremena?

Trošak: Koji su troškovi kupnje, držanja i prodaje ovog ulagačkog proizvoda?

Vremenski horizont: Koliko bi bilo jednostavno prodati da mi novac treba odmah?

Informacije: Gdje se mogu informirati o ovom ulaganju?

Alternative: Kakva se druga ulaganja nude?

Sada je sve na vama!

Nakon svega, možda ćete se iznenaditi kad vidite da ulaganje ipak nije toliko strašno.

I lijep je osjećaj kad vidite da vaš novac zaista počinje rasti.

Korisni linkovi

- [Inflacija](#)
- [Složeno ukamaćivanje](#)
- [Diversifikacija](#)
- [UCITS fondovi](#) (Europski investicijski fondovi)
- [Investicijski klubovi](#)

KONTAKT

info@efama.org - www.efama.org

Udruženje investicijskih fondova
Hrvatska gospodarska komora
www.hgk.hr

Originalna verzija:

Hrvatski prijevod:

listopad 2021.